

İşyeri Hekimleri İçin Yenileme Eğitimi Programı

Sıra No	Konular	Süresi
1	Açılış, Tanışma, Programın Tanıtımı ve Ön Test Uygulaması	1
2	Yetişkin Sağlık Eğitim Teknikleri	2
3	Dünya’da ve Türkiye’de İSG’nin Mevcut Durumu	1
4	İSG Alanında Uluslararası Sözleşme ve Standartlar ile Ulusal İSG Mevzuatı	2
5	İş Sağlığı ve Güvenliğinde Risk Değerlendirmesi	4
6	İşyerinde Fiziksel Risk Etmenleri	1
7	İşyerinde Kimyasal Risk Etmenleri	1
8	İşyerinde Biyolojik ve Psikososyal Risk Etmenleri	1
9	Meslek Hastalıklarının Önemi ve Tanı Süreci	1
10	Sektöre Özgü Dersler	4
11	İşyeri Hekimliği Uygulamalarında Sahada Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerilerine İlişkin Katılımcı Sunumları	5
12	Son Test ve Genel Değerlendirme	1

Toplam 24 Saat

İşyeri Hekimleri İçin Yenileme Eğitim Programı

Yenileme eğitiminin genel amacı:

İşyeri hekimliği belgesine sahip olan hekimlerin, mesleki becerilerini işyerinde uygulayabilmeleri için gerekli iş sağlığı ve güvenliği bilgilerini güncellemektir.

Yenileme eğitim programının uygulama kuralları:

- Eğitim süresi günde 6 ders saatinden fazla olamaz.
- Ders saati 45 dakika ders, 15 dakika dinlenme süresinden oluşur.
- Eğitim, saat 21:00'den sonra yapılamaz.
- Her dersin başında eğiticinin kendisini tanıtmayı ve dersin akışını bildirmesi, ders sonunda dersi özetleyerek soru sorulmasına fırsat vermesi gerekmektedir.
- Program süresince derslerin günün teknolojilerine uygun hazırlanmış yazılı ve görsel eğitim materyalleri ile zenginleştirilmesi gereklidir.
- Derslerde örgün (yüz yüze sınıf eğitimi) eğitim zorunludur.

Sıra No / Konu	1 / Açılış, Tanışma, Programın Tanıtımı ve Ön Test Uygulaması
Amaç	Yenileme eğitim programının açılışında programın tanıtımı ve katılımcıların tanışmasını sağlayarak olumlu bir eğitim ortamı oluşturmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none">• Katılımcı ve eğitimcilerle tanışmak,• Programı öğrenmek,• Katılımcıların beklentilerini almak,• Grubun ihtiyaçlarını belirleme amaçlı ön test uygulamak.
Süresi	1 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47. maddesinde belirtilen eğitimciler.

Sıra No / Konu	2 / Yetişkin Sağlık Eğitim Teknikleri
Amaç	Çalışanlar için düzenlenecek eğitim programları ve uygulama ilkeleri

	hakkında bilgi sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • Sağlık eğitiminin tanımı, • Sağlık eğitiminin amacı, • Sağlığı geliştirmede sağlık eğitiminin yeri, • Yetişkin eğitiminin özellikleri, • Yetişkin eğitim teknikleri, hakkında bilgi sahibi olmak.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none"> • Sağlık eğitiminin tanımı • Sağlık eğitiminin amacı • Sağlığı geliştirmede sağlık eğitiminin yeri • Yetişkin eğitiminin özellikleri • Yetişkin eğitim teknikleri
Süresi	2 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47/c (tıp, sağlık) bendine uygun eğitimci.

Sıra No / Konu	3 / Dünya’da ve Türkiye’de İSG’nin Mevcut Durumu
Amaç	İş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili Dünya’daki ve Türkiye’deki istatistiki veriler hakkında bilgi sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • İstatistiklerle Dünya’da İSG, • İstatistiklerle Türkiye’de İSG, • Sosyo-ekonomik gelişmişlik ile İSG ilişkisini irdelemek ve karşılaştırma konularında bilgi sahibi olmak.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none"> • İstatistiklerle Dünya’da İSG • İstatistiklerle Türkiye’de İSG • Ülkeler arası karşılaştırma.
Süresi	1 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47/a-b-c(tıp)*-e (hekim, iş sağlığı bilim uzmanı) bendine uygun eğitimci. *Halk sağlığı uzmanı.

Sıra No / Konu	4 / İSG Alanında Uluslararası Sözleşme ve Standartlar ile Ulusal İSG Mevzuatı
Amaç	İSG alanında uluslararası sözleşmeler ve standartlardaki değişiklikler ile ulusal İSG mevzuatında meydana gelen yenilikler hakkında bilgi

	sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • Uluslararası İSG sözleşmeleri ve tavsiye kararları • Ulusal İSG mevzuatı hakkında bilgi sahibi olmak.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none"> • Uluslararası sözleşmelerdeki yeni yaklaşımlar. • Kanun, tüzük, yönetmelik, tebliğlerle yürürlüğe giren değişiklik ve yenilikler. • İşyeri hekimliğini ilgilendiren kayıtlar.
Süresi	2 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47/c(Hukuk)-ç bendine uygun eğitimci.

Sıra No / Konu	5 / İş Sağlığı ve Güvenliğinde Risk Değerlendirmesi
Amaç	Risk değerlendirme ile ilgili temel kavramlar ile risk değerlendirme yöntemleri hakkında bilgi sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • Risk değerlendirme ile ilgili temel kavramlar (tehlike, risk, risk analizi, risk değerlendirme, risk iletişimi, risk yönetimi) hakkında bilgi sahibi olmak.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none"> • Tehlike kavramı • Risk kavramı • Risk analizi • Risk değerlendirme <ul style="list-style-type: none"> - Risk iletişimi (etkileşimi) - Risklerin kıyaslanması ve önceliklerinin tespit edilmesi • Risk yönetimi <ul style="list-style-type: none"> - Risk kontrolü ve korunma
Süresi	4 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47/b-c (mühendislik) -ç-d-e bendine uygun eğitimci.

Sıra No / Konu	6 / İşyerinde Fiziksel Risk Etmenleri
Amaç	İşyerinde yeni ortaya çıkan sağlığa zararlı fiziksel risk etmenleri konusunda güncel bilgilere sahip olmak.
Öğrenim	<ul style="list-style-type: none"> • İşyerlerinde çalışanların sağlığını olumsuz etkileyen fiziksel risk

hedefleri	<p>etmenleri,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dünya’da ve Türkiye’de fiziksel risk etmenlerine maruziyetin yüksek olduğu iş kolları, • Fiziksel risk etmenlerinin işyerinde kontrolü ve işyeri hekimine düşen görevler <p>konusunda güncel bilgilere sahip olmak.</p>
Alt başlıkları	<p>İşyerinde sağlığı olumsuz etkileyebilecek fiziksel risk etmenleri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gürültü-Titreşim • Termal Konfor (nem, sıcak veya soğukta çalışma, ısıtma ve havalandırma) • Aydınlatma • Non iyonize ışınlar ve iyonize ışınlar • Alçak ve yüksek basınç • Önleme ve korunma yöntemleri
Süresi	1 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47/(b-c-ç-d-e)* bendine uygun eğitmen. *Fizik mühendisi, fizik lisans mezunu.

Sıra No / Konu	7 / İşyerinde Kimyasal Risk Etmenleri
Amaç	İşyerinde yeni ortaya çıkan sağlığa zararlı kimyasal risk etmenleri konusunda güncel bilgilere sahip olmak.
Öğrenim	<ul style="list-style-type: none"> • İşyerlerinde çalışanların sağlığını olumsuz etkileyen kimyasal risk

hedefleri	<p>etmenleri,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dünya’da ve Türkiye’de kimyasal risk etmenlerine maruziyetin yüksek olduğu iş kolları, • Kimyasal risk etmenlerinin işyerinde kontrolü ve işyeri hekimine düşen görevler <p>konusunda güncel bilgilere sahip olmak.</p>
Alt başlıkları	<p>İşyerinde sağlığı olumsuz etkileyebilecek kimyasal risk etmenleri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tozlar: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sınıflandırılması (organik tozlar, inorganik tozlar) ○ Mesleki maruziyet alanları ○ Çalışan sağlığına etkileri ○ Ortam ve biyolojik ölçüm metodları ○ Erken tanı yöntemleri ○ Korunma yöntemleri • Gaz, buhar ve dumanlar <ul style="list-style-type: none"> ○ Kaynak çeşitleri ve gazları ○ Solventler, asit ve bazlar, metaller ve tuzlar ○ Pestisitler ○ Çalışan sağlığına etkileri ○ Malzeme Güvenlik Bilgi Formlarında (MSDS) Risk (R) ve Güvenlik (S) Tanımları. • Önleme ve korunma yöntemleri
Süresi	1 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47/(b-c-ç-d-e)* bendine uygun eğitmen. *Kimya mühendisi, kimya lisans mezunu.

Sıra No / Konu	8 / İşyerinde Biyolojik ve Psikososyal Risk Etmenleri
Amaç	İşyerinde yeni ortaya çıkan sağlığa zararlı biyolojik ve psikososyal risk etmenleri konusunda güncel bilgilere sahip olmak.
Öğrenim	<ul style="list-style-type: none"> • İşyerlerinde çalışanların sağlığını olumsuz etkileyen biyolojik ve

hedefleri	<p>psikososyal risk etmenleri,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dünya’da ve Türkiye’de biyolojik ve psikososyal risk etmenlerine maruziyetin yüksek olduğu iş kolları, • Biyolojik ve psikososyal risk etmenlerinin işyerinde kontrolü ve işyeri hekimine düşen görevler konusunda güncel bilgilere sahip olmak.
Alt başlıkları	<p>İşyerinde sağlığı olumsuz etkileyebilecek biyolojik ve psikososyal risk etmenleri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bakteriler • Virüsler (HIV-AIDS, H5N1-Kuş gribi, H1N1-Domuz gribi, Hepatitler), • Mantarlar • Parazitler • Taşıyıcılar (vektörler) • İşyerinde sağlığı olumsuz etkileyebilecek psikososyal risk etmenleri: <ul style="list-style-type: none"> ○ Çalışma ortamı ○ Çalışma süresi ○ Ücret ○ Yönetimsel ve çalışanlarla ilgili faktörler ○ Sendikalaşma ○ Kreş, gündüz bakımevi vb. ○ Gebe ve emziren çalışanlar ○ Genç çalışanlar ○ Tacizler • Önleme ve korunma yöntemleri
Süresi	1 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47/a-c (tıp, sağlık) -e bendine uygun eğitimci.

Sıra No / Konu	9 / Meslek Hastalıklarının Önemi ve Tanı Süreci
Amaç	Meslek hastalıklarının önemi ve tespitinde hekime düşen görevler ile meslek hastalığı tanı süreci hakkında bilgi sahibi olmak.

Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • Meslek hastalıklarının önemi, • Meslek hastalıklarının tıbbi ve yasal tanı süreci, • Mesleki solunum sistemi hastalıklarında sağlık gözetimi, korunma ve erken tanı yöntemleri, • Pnömokonyozun Önlenmesi Ulusal Eylem Planı hakkında bilgi sahibi olmak.
Alt başlıkları	<ul style="list-style-type: none"> • Meslek hastalıklarının önemi • Meslek hastalıklarının tıbbi ve yasal tanı süreci • Mesleki solunum sistemi hastalıklarında sağlık gözetimi, korunma ve erken tanı yöntemleri • Pnömokonyozun Önlenmesi Ulusal Eylem Planı • Örnek vaka çalışmaları
Süresi	1 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47/c (tıp)* bendine uygun eğitmen. * Halk sağlığı, göğüs hastalıkları uzmanları.

Sıra No / Konu	10 / Sektöre Özgü Dersler
Amaç	İşyeri hekiminin seçeceği bir sektördeki işyeri hekimliği uygulamaları hakkında güncel bilgi sahibi olmak.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • Maden, • Metal, • İnşaat, • Tekstil, • Kimya, • Sağlık sektörlerinden birinde işyeri hekimliği uygulamaları hakkında güncel bilgi sahibi olmak.
Alt başlıkları	Örnek vaka sunumlarıyla maden, metal, inşaat, tekstil, kimya, sağlık sektörlerinden birinde; <ul style="list-style-type: none"> • Riskler • İlgili mevzuat • İşyeri hekimliği uygulamaları
Süresi	4 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47/c (tıp)* bendine uygun eğitmen. <ul style="list-style-type: none"> • Halk sağlığı (maden sektörü hariç), • Göğüs hastalıkları uzmanı (sadece maden sektörü için).

Sıra No / Konu	11 / İşyeri Hekimliği Uygulamalarında Sahada Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerilerine İlişkin Katılımcı Sunumları
Amaç	İşyeri hekimliğinin sahada yaşanan sorunları ve bunlara ilişkin çözüm

	önerilerinin tartışıldığı bir ortam yaratmak, işyeri hekimlerinin sunum becerilerini geliştirmek.
Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none"> • İşyerlerinde yaşanan işyeri hekimliği sorunlarını tartışarak belirleme, • Belirlenen beş ana konu başlığında en fazla beş kişilik grup çalışması ile belirlenen sorunlara çözüm önerileri geliştirme, • Grup sunumları yapma ve değerlendirme.
Alt başlıkları	İşyerlerinde yaşanan işyeri hekimliği sorunlarını grup çalışmaları ile tartışmak ve çözüm önerilerini değerlendirme.
Süresi	5 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47/c (Tıp)* bendine uygun eğitimci. * Halk sağlığı uzmanı.

Sıra No / Konu	12 / Son Test ve Genel Değerlendirme
Amaç	Yenileme eğitim programının sonunda programın genel değerlendirmesini yapmak.

Öğrenim hedefleri	<ul style="list-style-type: none">• Yenileme eğitim programının sonunda programın genel değerlendirmesini yapmak.• Katılımcılara örnek vaka sunumu yaptırmak.• Eğitim sonucunu değerlendirme amaçlı son test uygulamak.
Süresi	1 saat
Eğitim şekli	Örgün eğitim zorunludur.
Eğitici niteliği	Yönetmeliğin 47. maddesinde belirtilen eğiticiler.

Prof. Dr. Cüneyt HOŞCOŞKUN
YÖK

Dr. Tacettin KAKİLLİOĞLU
Sağlık Bakanlığı

Dr. Hanefi GÖK
SGK

Vahap ERGÜL
İTK Başkanlığı

Funda ÇINAR
ÇASGEM
(Şerh Metni)

Dr. Emine KAPLAN
İSGGM

Dr. Orhan ODABAŞI
TTB
(Şerh Metni)

Kasım ÖZER
İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü